

YTTRANDE
24 april 2012
Dnr: 6-8-12

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande på promemorian ”Effektivare ränteavdragsbegränsningar” (dnr Fi2012/1349)

KONJUNKTURINSTITUTETS SAMLADE BEDÖMNING

I promemorian föreslås att de befintliga reglerna för begränsning av företagens ränteavdrag ska utvidgas till att gälla ränteutgifter avseende alla skulder inom en intressegemenskap. Av promemorian framgår att regeländringarna förväntas stärka de offentliga finanserna vilket skapar ett utrymme som kan användas för att sänka bolagsskatten. Begränsningen är inte tänkt att påverka avdragsmöjligheterna för affärsmässigt motiverade lån. Konjunkturinstitutet gör bedömningen att en utvidgning av begränsningen av ränteavdragen för att skydda bolagsskattebasen är samhällsekonomisk effektivt eftersom snedvridningarna mellan och inom sektorer i ekonomin minskar.

INTERNA LÅN OCH AFFÄRSMÄSSIGHET

Företag kan, något förenklat sett, finansiera sin verksamhet genom antingen lånat eller eget kapital. En viktig skillnad mellan att vara långgivare och aktieägare är graden av risktagande. Som långgivare bär man en relativt liten risk men avkastningen är i gengäld begränsad. Aktier är mer riskfyllda eftersom det finns en större risk för att insatsen förloras. Till skillnad mot avkastningen på lån är avkastningen på aktier inte begränsad uppåt. I en konkurs får aktieägarna ersättning endast om det finns något kvar när alla fordringsägare fått betalt. Samtidigt är det möjligt att avkastningen på aktier blir mycket högre än ränta på lån. Även beskattningen av lånat respektive eget kapital har betydelse. I Sverige liksom många andra länder är den effektiva beskattningen av eget kapital högre än den effektiva beskattningen av lånat kapital. Att lån och aktier har olika egenskaper ger ofta en affärsmässigt logisk förklaring till att företag i vissa lägen föredrar lån framför eget kapital och vice versa.

Vid en konkurs står långgivare först i kö för att få betalt. Om betalningarna uteblir har långgivaren möjligheten att begära låntagaren i konkurs, vilket ger låntagaren/bolaget incitament att fullgöra sina förpliktelser. Ur ekonomisk synvinkel kan det därför vara motiverat att inte bevilja ränteavdrag avseende lån från aktieägare. Det innebär att avdrag för räntor inte får göras i de fall räntebetalningarna går till företagets ägare, direkt eller via en intressegemenskap. Men det kan finnas situationer där en finansiering med hjälp av interna lån kan vara affärsmässigt motiverad. Utgångspunkten i promemorian är att endast affärsmässigt motiverade lån ska vara avdragsgilla och att företaget ska kunna visa att förhållandena är huvudsakligen affärsmässigt motiverade för att avdragsrätt ska medges. Konjunkturinstitutet gör ingen avvikande bedömning.

SKATTEUNDANDRAGANDE

Ett minskat skatteundandragande, som de föreslagna ändringarna i reglerna för ränteavdrag innebär, har ett egenvärde eftersom skatteundandragandet leder till välfärdsförluster. När en sektor där skatteundandragande sker konkurrerar med sektorer där skatteundandragande inte förekommer uppstår välfärdsförluster. Resultatet blir att företag som inte skatteplanerar trängs undan av företag som skatteplanerar. Resultatet blir att icke skatteplanerande företag som är konkurrenskraftiga riskerar att slås ut av skatteplanerade företag. Detta innebär välfärdsförluster till följd av snedvridningar i produktionen inom sektorn.

När det förekommer skatteundandragande inom en sektor kan det leda till snedvridningar genom att resursanvändningen inom sektorn blir för stor relativt andra sektorer. Det förklaras av att den effektiva beskattningen blir lägre än i andra sektorer. Detta leder välfärdsförluster och ineffektivitet till följd av en snedvridning mellan olika sektorer i ekonomin.

FÖRVÄNTADE EFFEKTER

I promemorian anges att de föreslagna förändringarna i reglerna för ränteavdrag förstärker de offentliga finanserna genom ett ökat skatteuttag på bolagssektorn. Det statsfinansiella utrymme som skapas kan, enligt promemorian, användas till att sänka bolagssektorns skattebelastning i motsvarande utsträckning, vilket kan ske genom att bolagsskatten sänks. Konjunkturinstitutets bedömning är att den samlade effekten av dessa åtgärder är samhällsekonomisk effektiv. Eftersom beskattningen blir jämnare fördelad blir beskattningen mer neutral vilket leder till minskade snedvridningar både inom och mellan sektorer i ekonomin.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Mats Dillén. Föredragande har varit Helen Forslind.

Mats Dillén

Helen Forslind